

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-ОЗДОРОВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ (НА ПРИКЛАДІ М. ЛЬВОВА)

Соломія Копитко

*Львівський державний університет фізичної культури,
м. Львів, Україна, e-mail: solomiakopytko@gmail.com.*

Актуальність. Фізична реабілітація в Україні розвивалась упродовж 20 років. У 2015 році розпочиналися процеси трансформування фізичної реабілітації у фізичну терапію [1]. Фізична реабілітація є відкритою соціальною системою, яка складається з таких елементів (підсистем), як пацієнт, фахівець з фізичної реабілітації та мета фізичної реабілітації [2]. Ці безпосередні зв'язки відбуваються у спеціалізованих установах. Населення міста Львова мало проінформоване щодо особливостей діяльності цих установ. Це призводить до малоєфективного процесу управління.

Мета дослідження полягає в об'єктивному обґрунтуванні оздоровчої і навчальної діяльності центрів.

Методи дослідження: теоретичний аналіз та порівняння наукової літератури, статистичних даних; узагальнення даних наукової літератури, Всесвітньої інформаційної мережі Інтернет.

Результати дослідження. Реабілітаційні центри можна умовно розподілити на два напрями: реабілітаційні центри і навчально-реабілітаційні. Навчально-реабілітаційний центр – це загальноосвітній навчальний заклад, метою діяльності якого є реалізація права на освіту дітей з особливими освітніми потребами, зумовленими складними вадами розвитку, їх інтеграція в суспільство шляхом здійснення комплексних реабілітаційних заходів, спрямованих на відновлення здоров'я, здобуття освіти відповідного рівня, розвиток та корекцію порушень [3].

Навчально-реабілітаційний центр “Джерело”. Основні завдання центру: надання якісних послуг для максимальної кількості дітей та молоді з особливими потребами. Комплекс послуг передбачає консультації, денний догляд, реабілітаційні програми. «Джерело» є інтегратором у суспільство, моделлю послуг для дітей та молоді з особливими потребами. Напрямки діяльності: раннє втручання; освітні програми; фізична терапія; соціально-

побутова адаптація; сервісні програми; методика Монтесорі; адаптація візків; поведінкова терапія [4].

Навчально-реабілітаційний центр “Левеня”. Основне завдання центру полягає у створенні моделі ранньої психолого-медико-педагогічної допомоги дітям та організація навчання і реабілітації сліпоглухих дітей в умовах освітнього закладу нового типу, комплекси медичної, психологічної та педагогічної допомоги дітям з вадами зору та складними дефектами в умовах навчально-виховного закладу, інтеграція та інклюзія дітей з порушеннями зору в середовище здорових однолітків. Напрямки діяльності: раннє втручання; психологічна реабілітація; педагогічна реабілітація; соціально-культурна реабілітація; фізіотерапевтичні процедури [5].

“Созарін” львівський центр соціального захисту та реабілітації інвалідів. Основні завдання центру: соціальний та правовий захист малозахищених верств населення, фізична та психологічна реабілітація людей з особливими потребами та осіб похилого віку, що органічно доповнює державні програми соціального захисту. Напрямки діяльності: консультації з питань соціального захисту неповносправних осіб; реабілітаційний центр для жінок, хворих на рак молочної залози; виготовлення протезів верхніх та нижніх кінцівок, апаратів, тьюторів для дітей та дорослих при захворюваннях, пов’язаних із порушенням функцій ОРА; лікувально-профілактичні програми; консультація терапевта [7].

Львівський міжрегіональний центр соціально-трудової, професійної та медичної реабілітації. Основні завдання центру: комплексна реабілітація інвалідів, яка передбачає соціальну, психологічну, медичну, психолого-педагогічну, професійну, фізичну, фізкультурно-спортивну та трудову реабілітації. Соціальна реабілітація зосереджена у підготовці та набутті навичок до самостійного життя і праці, залучення інвалідів до соціуму; підвищення ступеня соціальної адаптованості формування соціального досвіду; відновлення працездатності самовиховання. Психологічна реабілітація покликана сформувати або відновити соціально адаптовану особистість, допомогти у виборі професії, підтримати у психологічно складних ситуаціях. Медична реабілітація є комплексом фізіотерапевтичних, фізичних методів, медикаментозного лікування. Фізична реабілітація полягає у здійсненні реабілітаційних заходів з метою усунення, припинення або зменшення болю, відновлення функцій організму. Професійна реабілітація передбачає відновлення понижених або втрачених професійних функцій, відбір професії і адаптацію до неї інваліда [6]. Дослідження показують,

що процес реабілітації проходитиме сприятливіше, якщо персонал реабілітаційного центру буде орієнтуватися на задоволеність клієнтів та їхніх батьків щодо отриманих реабілітаційних послуг, адже це не лише потреба відвідувачів центру, а також інтерес працівників реабілітаційної установи. Головним об'єктом зацікавлення клієнтів є результати реабілітаційних занять (37,8 % відповідей), умови надання послуг (26,7 %), користь від проведення занять (26,5 %) [8].

Висновок. Упродовж останніх років у сфері реабілітації відбулись значні зміни. Відкрито такі спеціальності, як: «Лікар фізичної та реабілітаційної медицини», «Фізичний терапевт» та «Ерготерапевт», затверджені кваліфікаційні характеристики цих спеціалістів. Інформаційний опис вказує, що оздоровча і навчальна діяльність є одними з провідних напрямків діяльності реабілітаційних центрів. Вони зосереджені на взаємодії не лише на засобів і методів реабілітації, але й на інформаційній взаємодії реабілітаційного центру і пацієнтів.

Список використаних джерел

1. Герцик А. М. Міжнародне трактування термінів «фізична реабілітація» та «фізична терапія» / А. М. Герцик // Теорія та методика фізичного виховання. – 2010. – № 4 (66). – С. 35–38.
2. Герцик А. М. Взаємодія лікаря та фахівця з фізичної реабілітації при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату / А. М. Герцик // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2016. – № 4. – С. 32–36.
3. Про загальну середню освіту: Закону України Про затвердження Положення про навчально-реабілітаційний центр Молоді та Спорту України: від 16.08.2012 р. № 920.
4. Джерело: навчально-реабілітаційний центр” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dzherelocentre.org.ua/>-Назва з екрану
5. Левеня : навчально-реабілітаційний центр [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lewenia.lviv.ua/en> – Назва з екрану.
6. Львівський міжрегіональний центр соціально-трудової, професійної та медичної реабілітації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reabl.lviv.ua/> - Назва з екрану.
7. Созарін: Львівський центр соціального захисту та реабілітації інвалідів [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.ngo.lviv.ua/index> – Назва з екрану.
8. Стасюк О. Підвищення інформування населення про діяльність реабілітаційних центрів / О. Стасюк // Молода спортивна наука України : зб.наук.пр.з галузі фіз.виховання, спорту і здоров'я людини – Львів, 2011. – Вип. 15, т. 3. – С. 219–292.